

مهندس مصطفی حق پناه

کارشناس مجتمع تحقیقات کاربردی و تولید

شرکت توسعه کشت و زراعی روفنی

برخی نکات در دورگ گیری سویا

۶. از دست رفتن رطوبت طبیعی غنچه بواسطه حذف گلبرگ‌ها می‌تواند مانعی در بدست آوردن تلاقی موفق باشد.

۷. استفاده از عینک‌های مخصوص تلاقی (شکل ۱) در موفقیت تلاقی سویا بسیار مهم و ضروری است. Vollmann و همکاران (۱۹۹۲) اعلام کردند در آزمایشی مقایسه‌ای و با شرایط مشابه، با استفاده از عینک ۶۴ درصد تلاقی‌های سویا موفقیت آمیز بوده ولی بدون استفاده از عینک تنها ۷ درصد تلاقی موفق بوده است. آنها نیز بیان کردند که این اختلاف بسیار معنی دار بدلیل تسلط کافی بر تلاقی می‌باشد.

شکل ۱. تلاقی سویا با استفاده از عینک مخصوص تلاقی

۸. رسیدگی و حفاظت از بوته‌ها، بعد از تلاقی در بدست آوردن تلاقی‌های موفق بسیار مهم است. زیرا بسیاری از تلاقی‌های سویا در مرحله دانه‌بندی از بین می‌روند.

منبع:

- Vollmann, J., Gruber, H., Gretzmacher, R., & Ruckenbauer, P. (1992). Note on the efficiency of artificial hybridization in soybean. Die Bodenkultur, 43, 123-127.

یکی از اقدامات مهم و متداول در اصلاح ارقام سویا دورگ گیری یا تلاقی مصنوعی می‌باشد. در این تکنیک اصلاح‌گران با استفاده از پنس و سوزن اقدام به اخته کردن پایه مادری کرده و متعاقب آن گرده افشانی انتخابی با استفاده از گرده‌های پایه پدری انجام می‌گیرد. اما برخی نکاتی که شانس موفقیت تلاقی‌های انجام شده را بالا می‌برد عبارتند از:

۱. سن گیاه پایه مادری در درصد موفقیت تلاقی بسیار مهم بوده به نحوی که هرچه گیاه پیرتر باشد شانس موفقیت تلاقی کمتر می‌باشد.

۲. انتخاب غنچه‌های مناسب برای اخته کردن نیز بسیار مهم است. اگر سن و اندازه غنچه‌های انتخابی کم باشد پیش از رسیدگی غنچه، گرده‌ها از بین می‌روند و اگر سن غنچه زیاد باشد، پیش از پاره شده کیسه بساک غنچه توانایی باروری را از دست می‌دهد.

۳. گرمای زیاد و نور مستقیم خورشید باعث از بین رفتن گرده‌ها پیش از تلقیح می‌شود.

۴. بدلیل کوچک بودن گل‌ها و ظرافت بیش از حد مادگی در گیاه سویا ممکن است در هنگام اخته کردن این عضو حساس و حیاتی آسیب ببیند که این خود یکی از عوامل مهم در عدم موفقیت تلاقی‌هاست.

۵. قرار نگرفتن گرده در دهانه مادگی نیز می‌تواند باعث شکست یک تلاقی شود.